

# SEL: Kaderciliği ve Çaresizliği Aşılardan Kurtulma Zamanı

**Tekirdağ ve İstanbul'da 32 yurttaşın hayatını kaybettiği ve 9 kişininde kaybolduğu sel felaketini değerlendiren TMMOB'ye bağlı odalar, afet öncesi ve sonrasındaki süreçlerden sorumlu olan tüm yetkilileri istifaya davet ederek, yaşanan sorumsuzluktan dolayı suç duyurusunda bulunacaklarını dile getirdiler**

Tekirdağ ve İstanbul'daki sel felaketi ile ilgili olarak TMMOB ve ona bağlı odaların yapmış olduğu 10 Eylül 2009 tarihli basın toplantısında, yaşanan felakete karşı toplumun bilimsel, insanı ve doğayı merkeze koyan, kamu yararı gözetilen politikalarda birleşmesi, bir yandan da kaderciliği ve çaresizliği aşılardan zihniyete karşı mücadele etme çağırısı yapıldı.

Sel felaketi ile ilgili olarak düzenlenen basın toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB İstanbul İKK Sekreteri Tores Dinçöz, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Eyüp Muhcu, Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Ahmet Atalık, Orman Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Besim Sertok katıldı.

## **Yapılaşmayı meşrulaştırdı, afete zemin hazırlandı**

Ortak bir deklarasyonla yapılan basın açıklamasında, insan kaybının dışında çok toplumsal zenginliğinde yok olduğu ifade edilerek, felaketin kaçınılmaz, zorunlu bir felaket olmadığı dile getirildi.

Bir doğa olayının afete ve felakete dönüşmesinin nedeni ve sorunlusunun merkezi, yerel yönetimler olduğu belirtilen açıklamada, "Son dönemde ard arda yaşadığımız Batman, Bartın, Hatay, Giresun, Doğu Karadeniz Bölgesi, Trakya ve İstanbul sel felaketlerinin tümü dere yatakları, su havzaları, düz ova ve tarımsal alanlar ile kıyı bölgelerinde olmuştur. Oysa bu alanlar planlama ilkeleri açısından kentsel gelişmeye açılmaması gereken yerlerdir. Oysaki İstanbul'un anayasası olan 1/100.000 ölçekli planı bütün bu alanlardaki yapılaşmaları engellemesi gerekirken var olanı

da meşrulaştırmış ve TOKİ eliyle de ekolojik açıdan sakıncalı bütün alanları yapılaşmaya açmaya devam etmektedir. TMMOB ve bağlı Odaları, mühendis, mimar ve şehir plancıları meslek alanlarından edindikleri bilgi, birikim ve deneyim ile şimdiye dek olduğu gibi, yaptıkları etkinliklerle kamuoyunu bilgilendirmeye, açıkları davalarla kentli haklarını korumaya, bu talan sürecinin karşısına dikilen tüm toplumsal dinamiklerle birlikte muhalefeti sürdürmeye devam edecektir" denildi.

Yaşanan İstanbul felaketinin, genel yaklaşımın ötesinde ihmallerle dolu ve ihmallerin sel olup yurttaşların ölmesine, milyarlarca liralık kayba neden olduğu vurgulandı.

## **Afete değil, eleştirilere cevap verdiler**

Meteorolojinin yaptığı uyarılara rağmen kentlerde yaşanan afet öncesi uyarı sistemlerinin

çalışmadığını belirten açıklamada şunlar kaydedildi: "AKOM yurttaşlara basın aracılığıyla 'Uyanık Olmalarını' söylemekten öteye geçmeyecek 'gemisini kurtaran kaptan' zihniyetini afet yönetim zihniyetleri olarak bir kere daha tescil ettirmiştir. Görevlendirilen AKOM yetkilileri '100 yılda bir olacak bir afet' deyimini kullanarak afet yönetiminden bihaber olduklarını göstermektedirler. Afet bir yana neredeyse yağmur çiselemesi ile taşan ve geçmiş yıllarda da birçok kayba neden olan Ayamama deresi yatağında, yeni adıyla Basın Ekspres yolunda şimdiye dek yaşanan taşkınlara karşın herhangi bir iyileştirme yapılmamıştır. Suyun toplanmasının muhtemel olduğu ve önceki tecrübelerle sabitlendiği ana arter yollar ve yerleşim yerlerinde trafik, yerleşim bölgelerindeki yurttaşların tasviyesi vb. hiçbir tedbir alınmamıştır. Esasen; derelerin su toplama alanlarındaki yapılaşmanın ve bu konudaki yağma plan

**Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubemiz sel mağdurları için bir yardım kampanyası yürütmektedir. Detaylı bilgi için şubemizi arayabilirsiniz.**





kararları politikaların hızına hiçbir dere islah çalışması yetişemeyecektir. Sorun sadece dere islahı ile geçirilemez açılan sistemin islahı gerekmektedir. Afete müdahale konusunda gelişmiş ülkelerde de afetin yarattığı yıkımları önlemek çok kolay değildir ancak afet nedeniyle insan sağlığının riske girmesi kabul edilebilir değildir. Bu amaçla afet bölgesinin boşaltılması ve can güvenliğinin sağlanması konusunda hiçbir tedbir alınmamıştır.



AKOM, Valilik ve Yerel Yönetim yetkilileri insanların canını kurtarmayı bir yana bırakıp, afetin etkilerini en aza indirecek ko-

dinasyonu sağlamak yerine siyasi eleştirilere cevap vermeyi görev bilmislerdir. Yurttaşların afet anında yapmaları gerekenler

anlamında ciddi bir eğitim boşluğu olduğu da bir kere daha görülmüş hatta afetten korunmak yerine afet anında oluşan enkazlardan yağmalanmalar yapılmıştır. 10 yıllardır olduğu gibi uzmanların tüm uyarılarına rağmen bilimsel verileri ve önerileri dikkate almadan yurttaşlarımızın ölmesi kadere bağlanacaktır.

TMMOB'ye bağlı Odalar olarak; Afet öncesi, anında ve sonrasındaki süreçlerden sorumlu olan tüm yetkilileri yaşanan can kayıplarındaki ve oluşan maddi zarardaki paylarına dair özeleştirilerini verip, istifa etmeye; İhlali olanlar hakkında suç duyurusunda bulunacağız."

## Depremler Yazgı Değildir Önlem Alınmalı

**TMMOB İstanbul İKK adına inşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası ve Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen ve sekreteryası inşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından yürütülen 17 Ağustos 1999 Kocaeli depreminin 10. yılında "Neler Yapıldı?" "Niye Yapılmadı?" başlıklı çalıştay Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu'nda gerçekleştirildi**

13 Ağustos 2009 Perşembe günü Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu'nda gerçekleştirilen çalıştayın açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB İKK Sekreteri Tores Dinçöz ile İstanbul Vali Yardımcısı Hikmet Çakmak birer konuşma yaptı.

Çalıştayda konuşan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Deprem Bölgeleri Haritası'na göre, Türkiye'nin %92'sinin deprem bölgeleri içerisinde olduğunu, nüfusun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığını ve büyük sanayi merkezlerinin %98'i, barajların %93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bildirdi. Son 60 yıl içerisindeki depremlerden, sayısı altmış bine ulaşan yurttaşın hayatını kaybettiğini, yüz yirmi bini aşkın kişi yaralandığını belirten Soğancı, yaklaşık olarak 420.000 binanın yıkıldığını veya ağır hasar gördüğünü söyledi.

### Uyarılar dikkate alınmadı!

Türkiye'nin, depremle bir arada yaşamaya mecbur olduğunu ifade eden Soğancı, "Bu doğal sürecin oluşumu önlenemez ve engellenemez. Ancak gerekli tedbirlerle, özellikle yapısal tedbirlerle, can ve mal kayıpları azaltılabilir. Ancak ülkemizde işler hiç iyi değildir. Türkiye'nin deprem sorunu, her oluşan yıkıcı depremden sonra, ülke gündemine İstanbul bağlamında 'fay' ve 'depremin büyüklüğü' tartışmaları gibi depremin gerçek boyutunu 'maskeleyerek' gelmekte, bir süre sonra unutulmaktadır.

17 Ağustos depreminin üzerinden 10 yıl geçmesine rağmen, mühendis, mimar ve şehir plancılarının ülkemizin deprem tehlikesi ve riski konusunda sürekli yinelediği uyarıları siyasal iktidarlarca dikkate alınmamıştır. Bilime ve mühendisliğe, akla ve uygarlığa aykırı olarak siyasal iktidarlarca uygulanan

rant politikaları nedeniyle, ülkemiz sadece bir deprem ülkesi değil bir afet ülkesi olmuştur. 'AB'ye uyum yasaları'nı bir çırpıda meclisten geçiren siyasal iktidar, nedense imar yasasını, afetler yasasını, yerel yönetimler yasasını hala düzenleyememiştir. Yerleşme ve yapılaşma bağlamında gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı, yasaların uygulanması sağlanmalı, sağlıklı ve güvenli yapı üretim ve denetim sürecini sermayeye ticari bir alan olarak teslim eden anlayış bırakılmalı, kamusal denetim etkinleştirilmelidir. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olarak biz: 'Depremler ülkemizin ve halkımızın yazgısı olamaz! Olmamalıdır!' diyoruz" diye konuştu.

